

Försäkringstekniska riktlinjer

för

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget
SEB Trygg Liv

(516401-6536)

Förevarande Försäkringstekniska riktlinjer är beslutade av styrelsen den 3 november 2011. De tillämpas när dessa tillställts Finansinspektionen.

Ändringen är föranledd av ändrade föreskrifter, ”Finansinspektionens allmänna råd om försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniskt beräkningsunderlag”, FFFS 2011:12, vilken ersätter tidigare föreskrift 2003:8.

Ändringarna är huvudsakligen förtydliganden och innebär inga ändringar i sak över hur verksamheten styrs. Ändringarna är i korthet

- Datum för styrelsebeslut och tillämpning infogas.
- Att aktuarien ansvarar för att beräkningsunderlaget uppdateras och följs.
- Beskrivande översikt över verksamheter och produkter liksom att verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring bedrivs
- Att uppdelning av tillgångar mellan tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring för skuldtäckning och den särskilda förmånsrätten inte påverkar fördelningen av vinstmedel
- Att underskott i en försäkringsgren balanseras i samma gren
- Att balanserat resultat i en försäkringsgren för avtal utan rätt till återbäring förfogas av övriga grenar
- Mindre inskränkande skrivning om hur tilläggsbelopp och premierabatt bestäms

INNEHÅLL

INLEDNING	4
BESTÄMMANDE AV PREMIER	5
ANTAGANDE OM AVKASTNING.....	5
ANTAGANDE OM SKATT	5
ANTAGANDEN OM DÖDLIGHET	5
ANTAGANDEN OM ANDRA RISKER.....	5
FÖRHÖJNINGAR AV RISKANTAGANDEN	6
ANTAGANDEN OM DRIFTSKOSTNADER	6
PRINCIPER FÖR UPPFÖLJNING AV PREMIESÄTTNING.....	6
RISKEN FÖR ATT FÖRSÄKRINGSAVTALET UPPHÖR I FÖRTID	6
MOTURVAL VAD GÄLLER RISKANTAGANDEN.....	6
BERÄKNING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR	7
LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING	7
AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER.....	7
AVSÄTTNINGAR FÖR OREGLERADE SKADOR	7
ÅTERKÖP OCH BELÅNING	9
BELÅNING	9
ÅTERKÖP	9
FLYTTNING AV FÖRSÄKRING	9
FÖRDELNING AV ÅTERBÄRING	10
RETROSPEKTIV RESERV	10
PRINCIPER FÖR GARANTERAD ÅTERBÄRING	11
PRINCIPER FÖR VILLKORAD ÅTERBÄRING.....	12
AVGIVEN OCH MOTTAGEN ÅTERFÖRSÄKRING	13
SJÄLVBEHÅLL	13
VAL AV ÅTERFÖRSÄKRARE OCH ÅTERFÖRSÄKRINGSLÖSNINGAR	13
MOTTAGEN ÅTERFÖRSÄKRING.....	13
SOLIDITET	14

INLEDNING

Försäkringstekniska riktlinjer ("Riktlinjer") utgör underlag för styrning, kontroll och uppföljning.

Styrelsen ansvarar för att Riktlinjerna följs och ska fortlöpande pröva om de behöver ändras. Ändringar i Riktlinjerna ska beslutas i Bolagets styrelse. Senast när Riktlinjerna börjar tillämpas, såväl första gången som när de ändrats, ska de inges till Finansinspektionen. Bolagets verkställande direktör eller av denne utsedd person, ansvarar för att upprätta och tillämpa Riktlinjerna samt att i förekommande fall rapportera avvikelser till styrelsen.

Till dessa riktlinjer hör ett försäkringstekniskt beräkningsunderlag. De innehåller de beräkningstekniska regler och antaganden vilka behövs för att kunna beräkna premier, försäkringstekniska avsättningar, tekniska återköpsvärden, gränserna för skyldighet att teckna återförsäkring samt soliditetsreserver. Ändringar i det Försäkringstekniska beräkningsunderlaget ska beslutas av den verkställande direktören. Frågor av principiell vikt ska underordnas Bolagets styrelse. Bolagets aktuarie ansvarar för att upprätthålla och tillämpa beräkningsunderlaget.

Verksamhet och produkter

Bolagets verksamhet omfattar direkt livförsäkringsrörelse och mottagen återförsäkring enligt försäkringsklasserna 1 och 4, inklusive försäkring som meddelas som tillägg till dessa.

Bolaget har koncession för direkt skadeförsäkring enligt klasserna 1 och 2 men bedriver för närvarande ingen verksamhet i dessa klasser.

Bolagets försäkringsprodukter utgörs av försäkringsavtal om nominella eller inflationsskyddade belopp vars betalningar är villkorade på en eller flera försäkrades liv och/eller hälsa.

Produkterna kan närmare indelas i följande huvudgrupper

- traditionell livförsäkring med anspråk i vinstmedel fördelad med retrospektivreservmetod
- individuell dödsfallsförsäkring
- grupplivförsäkring
- sjuk- och premiefrielseförsäkring
- mottagen återförsäkring avseende dödsfalls-, sjuk- och premiefrielseförsäkring.

Bolaget bedriver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring för försäkringsavtal som tecknas i samband med tjänst.

BESTÄMMANDE AV PREMIER

Premie för försäkringsavtal ska vara tillräcklig för att täcka försäkringsavtalets framtida förväntade utgifter. Premien ska beräknas med antaganden om avkastning, dödlighet, andra risker, driftkostnader och skatt i enlighet med vedertagna aktuariella principer. Antagandena ska bestämmas så att de var för sig kan anses betryggande.

Antagande om avkastning

För försäkringsavtal med utbetalningar fastställda i nominella eller reala belopp ska antagandet om avkastning när försäkringen tecknas vara högst lika med den ränta som gäller enligt myndighets föreskrift avseende beräkning av livförsäkringsavsättning.

Dock medges för försäkringsavtal

- som ej har längre löptid än längsta löptid för nominella respektive reala statsobligationer i samma valuta,
 - som ej innebär utfästelser om förräntning för framtida premier och
 - där åtagandena matchas med motsvarande obligationer
- att ränteantagandet får uppgå högst till gällande effektiva marknadsränta för en statsobligation i motsvarande valuta och med motsvarande löptid.

Antagande om skatt

Antaganden om skatt ska ansluta till gällande regler för beskattning av avkastning i bolaget och i förekommande fall belasta antagandet om avkastning.

Antaganden om dödlighet

Antagandena skall differentieras efter ålder, kön och eventuellt andra relevanta faktorer. Ingen differentiering på grund av kön skall göras för försäkring, som enligt jämställdhetslagen skall behandlas lika oavsett den försäkrades kön. Differentiering av dödlighetsantagandet efter ålder och kön behöver inte göras för försäkring med liten risksumma eller för försäkring av gruppkaraktär. I det senare fallet skall det förväntade riskrörelseresultatet för gruppen vara positivt.

Antaganden om andra risker

Antaganden om sjuklighet ska bestämmas efter den försäkrades ålder, kön och eventuellt andra relevanta faktorer. Antaganden om avveckling av pågående sjukfall ska bestämmas efter den försäkrades ålder, kön, sjuktid och eventuellt andra relevanta faktorer.

Premie för premiefrielse- och sjukförsäkring får bestämmas utan differentiering efter ålder och kön. Premiefrielse- eller sjukförsäkringsskydd får inte meddelas efter det den försäkrade fyllt 60 år. Premiefrielse- och sjukförsäkringsskyddet skall upphöra senast den månad som den försäkrade fyller 65 år.

När en utjämnad premie för en grupp av försäkrade fastställs ska hänsyn tas till gruppens faktiska eller förväntade sammansättning med avseende på ålder, kön och andra relevanta faktorer.

Erfarenhet i och utanför Bolaget ska användas för att bestämma antaganden om dödlighet och andra riskmått. Erfarenhet utanför Bolaget ska vara representativt för den grupp av försäkrade som bolaget avser att försäkra.

Förhöjningar av riskantaganden

För risk som inte kan anses normal på grund av medicinska skäl eller andra omständigheter skall Bolaget tillämpa en förhöjning av riskantaganden. Förhöjningarna skall minst svara mot de förväntade ökade riskkostnaderna för denna grupp av försäkrade.

Antaganden om driftskostnader

Antaganden om driftkostnader ska grundas på bolagets förväntade driftkostnader för försäkringen.

Principer för uppföljning av premiesättning

Uppföljning av de antaganden som legat till grund för premiesättningen ska göras minst en gång per år. Om premiesättningen bedöms vara otillräckliga ska en åtgärdsplan utformas.

Risken för att försäkringsavtalet upphör i förtid

Villkor avseende försäkringstagares rätt till ändring, återköp och flytt ska säkerställa att kostnaden för den utnyttjade rätten omedelbart återvinns ur försäkringen.

För försäkring, som återköps eller flyttas till annat bolag eller där avtalad premiebetalning upphör i förtid, skall Bolaget belasta försäkringens tekniska återköpsvärde med

- en återköpsavgift som beror av det återköpta beloppet och försäkringens löptid
- en avgift som svarar mot ej amorterad anskaffningskostnad.

Vid partiellt återköp ska bolagets ansvarighet minskas i proportion till det partiella återköpet.

Moturval vad gäller riskantaganden

Bolaget ska i urval, premiesättning och riskbedömning samt vidare i villkor för försäkringstagare rätt till ändring, flytt eller återköp förhindra negativa effekter av moturval.

Bolaget ska ej teckna försäkring där Bolagets ansvarighet ökar vid den försäkrades dödsfall om den försäkrade är äldre än 75 år. Undantag medges om samtidigt annan försäkring tecknas på samma försäkrad där ansvarigheten minskar i motsvarande mån.

BERÄKNING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

De försäkringstekniska avsättningarna skall motsvara det belopp som erfordras för att bolaget vid varje tidpunkt skall kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen för ett försäkringsavtal skall utgöras av skillnaden mellan det förväntade kapitalvärdet av Bolagets framtida utgifter för försäkringsavtalet och det förväntade kapitalvärdet av de premier Bolaget ytterligare kan ha att uppbära för försäkringsavtalet.

Livförsäkringsavsättningen för en försäkring ska grundas på antaganden om avkastning, dödlighet och andra riskmått, räntesats, driftskostnader, samt skatt som var för sig är betryggande.

I verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska antaganden göras på ett aktsamt sätt och i enlighet med de föreskrifter som myndighet bestämt.

Antagande om avkastning får högst uppgå till den nivå som myndighet har bestämt. Bolaget skall minst en gång om året bedöma om de antaganden som används kan anses vara tillräckliga för de utfästelser som gjorts.

Belastning för skatt skall göras enligt vid var tid gällande beskattningsregler.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättning för ej intjänade premier ska uppskattas med hjälp av ej intjänad andel av premien för löpande försäkringar (pro rata temporis).

Avsättning för kvardröjande risker ska motsvara de förväntade kostnaderna relaterade till ingångna avtal till den del kostnaderna går utöver de mot avtalen svarande ej intjänade och förväntade premierna.

Avsättningar för oreglerade skador

Kända skador

Avsättning för kända skador ska minst motsvara Bolagets ansvarighet för inträffade oreglerade försäkringsfall och kostnaderna för regleringen av dessa. Avsättning skall göras individuellt snarast efter det att Bolaget fått kännedom om inträffat försäkringsfall.

Okända skador

Avsättning ska göras för inträffade försäkringsfall, vilka ännu ej är kända för Bolaget. Avsättningen ska i första hand grundas på en statistisk bedömning av förväntade skadekostnader, baserad på erfarenhet av fördröjningen vid rapportering av skador. Om underlaget är otillräckligt, kan tidigare perioders förväntade skadekostnader baseras på den riskpremieintäkt bolaget haft för dessa perioder. Vid beräkningen ska Bolagets erfarenhet av fördröjning för aktuell typ av skador beaktas. Erfarenhet utanför bolaget må även nyttjas.

Avsättning för sjukräntor

Avsättning för sjukräntor ska beräknas individuellt och prospektivt enligt vedertagna aktuariella principer. Beräkningen ska baseras på antaganden om framtida avkastning, avveckling av pågående sjukfall och driftkostnader vilka är var för sig betryggande.

I verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska antaganden göras på ett aktsamt sätt och i enlighet med de föreskrifter som myndighet bestämt.

Antagandet om avkastning får högst uppgå till vad som framgår av myndighets föreskrift.

ÅTERKÖP OCH BELÅNING

Belåning

Rätt till belåning ska framgå i försäkringsavtalet.

Belåning får endast medges för en försäkring som är återköpsbar, tidigast tre år efter tecknandet samt högst inom det tekniska återköpsvärdet.

Den ränta som lånet löper med ska inte understiga den ränta som gottgörs försäkringen.

Återköp

Rätt till återköp ska framgå i försäkringsavtalet.

Rätt till återköp

Bolaget ska ej medge rätt till återköp för försäkringsavtal sådant

- att bolagets ansvarighet minskar vid den försäkrades dödsfall eller
- som enligt Inkomstskattelagen är pensionsförsäkring.

Undantag från förbud mot återköp kan lämnas om det återköpta beloppet är mindre än 30 procent av prisbasbeloppet och i fall av synnerliga skäl.

Återköpt belopp

Det belopp som ska utbetalas vid ett framtida återköp får ej garanteras i avtal.

Det belopp som genom återköp utbetalas ska ej överstiga marknadsvärdet av bolagets tillgångar vilka belöper på försäkringsavtalet minskat med fem procentenheter.

Vid återköp ska bolaget ur försäkringens återköpta värde gottgöra sig förutbetalda anskaffningskostnader vilka belöper på försäkringen. Storleken på avgiften ska spegla bolagets kostnad för anskaffningen av avtalet och förfluten tid sedan avtalet tecknades.

Vid återköp ska bolaget ur försäkringens återköpta värde gottgöra sig den kostnad det medför att hantera återköpet.

I de fall återköp p.g.a. synnerliga skäl medges för försäkring där bolagets ansvarighet minskar vid den försäkrades dödsfall, ska bolaget gottgöra sig den förväntade dödsfallsvinsten från försäkringen.

Samtliga de avgifter vilka enligt ovan ska belasta ett återköp ska framgå ur avtalet.

Flyttning av försäkring

Rätt till flytt ska framgå i försäkringsavtalet.

Bolaget skall ej medge rätt till flytt annat än när så påfordras genom lag, myndighets föreskrift eller kollektivavtal. För de försäkringsavtal där flytt medges skall villkor utformas på motsvarande vis som för återköp.

FÖRDELNING AV ÅTERBÄRING

Årets resultat disponeras i enlighet med bolagsordningen.

Försäkringstagarna ska ställa överskott till förfogande som riskkapital till dess gottskrivning sker genom reglerna för vinstsamling, beloppshöjning eller premierabatt.

Gottskrivning ska ske inför utbetalning eller, i fall av premierabatt, när den löpande premien förfaller till betalning.

För individuell livförsäkring och tjänstepensionsförsäkring med rätt till återbäring ska återbäring fördelas med retrospektivreservmetod oberoende av hur underliggande tillgångar är fördelade mellan tjänstepensionsverksamhet och övrigt.

För övriga verksamheter utan rätt till återbäring ska i förekommande fall överskott på verksamheten gottskrivas efter vad som följer av bolagsordningen.

Retrospektiv reserv

Fördelning av återbäring till varje försäkringsavtal ska ske i proportion till dess bidrag till att det uppstått vinst genom att för varje återbäringsberättigad försäkring föra en retrospektiv reserv.

Den retrospektiva reserven ska utgöra det förräntade värdet av på försäkringen belöpande

- inbetalda premier och
- dödsfallsvinster

minskat med det förräntade värdet av på försäkringen belöpande

- dödsfallskostnader,
- driftkostnader,
- skattekostnader
- utbetalningar och
- de med tilldelningsfaktorn dividerade återbäringsbelopp som utbetalats.

I förekommande fall ska premie för tilläggsförsäkring avräknas från den inbetalda premien.

Ränta

Försäkringens utjämnade andel i bolagets kapitalavkastning tillkommer försäkringen genom förräntning av den retrospektiva reserven med återbäringsräntan. Återbäringsräntan ska utgöra en prognos över kapitalavkastningen korrigerad över högst tre år för skillnaden mellan den aktuella kollektiva konsolideringen och dess målvärde.

Målvärdet för den kollektiva konsolideringskvoten är 100% till 115%.

Om en definitiv återgång till målvärdet inte uppnåtts inom tre år bör en momentan allokering respektive reallokering vidtas så att konsolideringen därvid återgår till ett läge inom intervallet.

Dödsfallsvinster och dödsfallskostnader

Försäkringens utjämnade andel i bolagets dödsfallsvinster, alternativt dödsfallskostnader, ska öka respektive minska den retrospektiva reserven genom riskpremien. Riskpremien är produkten av försäkringens risksumma och den empiriska dödligheten. Den empiriska dödligheten ska vara beroende av

- den försäkrades ålder
- den försäkrades kön (om inte annat avtalats)
- risksummans tecken och
- i förekommande fall den höjning av dödligheten som åsidosatts försäkringen.

Vid bestämmande av den empiriska dödligheten får erfarenhet utanför Bolaget nyttjas.

Driftkostnader

Försäkringens utjämnade andel i bolagets driftkostnader belastar den retrospektiva reserven genom t.ex.

- sänkning av återbäringsräntan,
- avgifter på inbetalda premier,
- avgifter på utbetalt belopp samt
- i förekommande fall avgifter vid ändring eller återköp av försäkringsavtal.

Skatt

På försäkringen belöpande skattekostnader belastar den retrospektiva reserven genom en sänkning av återbäringsräntan.

Engångsallokering/Reallkobering

Styrelsen äger bestämma att öka/minska den retrospektiva reserven med viss proportion i förhållande till aktuell eller tidigare retrospektivreserv.

Principer för garanterad återbäring

Efter vad som avtalats med försäkringstagaren ska återbäring garanteras enligt reglerna för vinstsamling, beloppshöjning eller premierabatt.

Vid försäkringstagarens begäran om återköp ska skillnaden mellan den retrospektiva reserven och det garanterade värdet gottskrivas som återbäring, dock högst ett belopp svarande mot skillnaden mellan 95% av marknadsvärdet av de tillgångar vilka belöper på försäkringen och det tekniska återköpsvärdet.

Senast när försäkringsavtalet upphör och det tekniska återköpsvärdet är noll ska återbäring gottskrivas och omedelbart utbetalas med retrospektivreservens storlek som garanterad återbäring.

Vinstsamling

Återbäring ska gottskrivas när försäkringstagaren begär utbetalning. Återbäringen ska utgöra skillnaden mellan den retrospektiva reserven och det tekniska återköpsvärdet, dock ej mer än vad som utbetalas och högst ett belopp svarande mot skillnaden mellan 95% av marknadsvärdet av de tillgångar som belöper på försäkringen och det tekniska återköpsvärdet. Återbäring får ej garanteras i vidare mån än att den retrospektiva reserven överstiger det tekniska återköpsvärdet med minst 20%.

Beloppshöjning

Den retrospektiva reserven ska användas för att utvidga försäkringsförmånerna med ett tilläggsbelopp. Återbäring ska gottskrivas, med tilläggsbeloppets storlek, som garanterad återbäring när försäkringsersättningarna förfaller till betalning.

Premierabatt

Den retrospektiva reserven ska användas för att minska den avtalade framtida premien med en premierabatt. Återbäring ska gottskrivas, med premierabattens storlek, som garanterad återbäring när premien förfaller till betalning.

Antaganden för beräkning av tilläggsbelopp och premierabatt

De antaganden som används vid beräkning av tilläggsbelopp och premierabatt ska vara försiktiga.

Tilldelningsfaktor

De belopp som enligt ovan gottskrivas som återbäring ska reduceras med tilldelningsfaktorn. Styrelsen äger bestämma storleken på tilldelningsfaktorn.

Principer för villkorad återbäring

Bolaget ska ej använda villkorad återbäring.

AVGIVEN OCH MOTTAGEN ÅTERFÖRSÄKRING

Självbehåll

Bolaget får inte ikläda sig större ansvarighet än att vid varje räkenskapsårs början den på året belöpande riskkostnaden för egen räkning i denna rörelse beräknas med en sannolikhet av högst 0.001 överstiga summan av

- 1 den riskpremieintäkt för egen räkning, inklusive säkerhetsbelastning, som beräknas belöpa på räkenskapsåret i denna rörelse;
- 2 95% av eget kapital för denna rörelse;

Val av återförsäkrare och återförsäkringslösningar

Återförsäkringsskydd ska omfatta risker som överstiger bolagets självbehåll. Självbehållet ska väljas inom ramen för maximalbestämmelserna så att lämplig avvägning uppnås ur såväl risk- som administrativ synpunkt.

Kompetens, erfarenhet soliditet, hög servicegrad och lokal representation ska efterstävas vid val av återförsäkrare. Försäkringsavtalens originalvillkor och återförsäkringsavtalets villkor ska vara kongruenta.

Mottagen återförsäkring

Mottagen återförsäkring får högst omfatta risker svarande mot 2% av risksumman för egen räkning i direkt försäkring.

SOLIDITET